

Kymijoki

Palatakseni toviksi Kymijoelle. Joella käytiin lukuisia vesistötaisteluja ja ylimenoja. Keltin ja Ruotsulan kylien välillä on ollut sotaisia historia 1700-luvulta 1800-luvulle. Kymijoen yli kuljetettiin vuonna 1732 sotakalustoa. Kivääreitä ja tykkejä. Ylinen-Viipurintietä käytettiin kuljettamiseen. Kustaa III sota vuonna 1788-90. Ruotsin hallitsija Kustaa III kävi Keltissä tarkastamassa asemat ja ylimenokohdan vuonna 1752. Kustaa III oli tervehtinyt Kymijoen vastarannalta Ruotsulassa olevia venäläisiä sotilaita. Ruotsin kuninkaallisesta arkistosta löytyi Ruotsulan maalinnoitusta esittävä piirustus ja asiakirja. Asiakirjassa kuningas Kustaa III valtuuttaa tekemään piirroksen Ruotsulassa olevasta maalinnoituksesta. Kustaa III oli tarve hyökätä Kymijoen yli, mutta venäläiset ehtivät ensimmäiseksi jonka ruotsalaiset torjuivat. Kustaa III oli tyytymätön sotatoimiin. Päättyi itse johtaa joukkonsa Kymijoen yli Elimäen Värälän kohdalla. Uudenkaupungin rauha 30.8.1721 lopetti sotatoimet. Venäläispartio oli jo marssinut Kymijoen rantaan vuonna 1710. Venäjän tsaari Pietari Suuri oli antanut määräyksen autioittaa Ylinen-Viipurintietä 40 virstan pituudelta Kelttiin asti.

Koko maan valtauksen jälkeen venäläiset asettivat vartiot Kymijoen molemmin puolin. Varmistettiin esteetön kulku Kymijoen yli. Paikallisväestölle se toi mukanaan kurjuutta. Venäläispartio kääntyi takaisin Kymijoelta. Palaten uudestaan kahden vuoden päästä vuonna 1712. Historiassa on arveltu, että yksittäinen partio olisi ollut ryhmä karanneita kasakoita. Venäjän armeijahan perusti vasta vuonna 1774 kasakkarykmentin. Kasakat herättivät pelkoa paikallisväestössä. Kasakat polttivat ja tuhosivat kylien talot. Pellotkin söivät ja talloivat viljelyskelvottomaksi. Heidän toimestaan vietiin tuhansia ihmisiä pakkotyöhön Venäjälle. Hyvin harva ihminen palasi takaisin.

Kymijoen länsi ja itärannalle asetettiin vuonna 1788 rajavartiostoasemat sekä tulli. Ruotsi julistaa Venäjälle sodan vuonna 1741. Ruotsin tarkoitus on saada takaisin menetetyt alueet ja niiden palauttaminen. Pikkuvihan aika vuonna 1742-43. Ruotsin armeija käytti marssiinsa Ylinen-Viipurintietä. Täällä ei taisteltu, mutta ruotsalaiset ryhmittivät joukkonsa Kymenlaaksossa niin, että Ylinen-Viipurintie muodosti rintaman vasemman sivustan. Kymijoen itäpuolihan oli Ruotsulan kylän kohdalla sotatoimialuetta. 12.7.1742 paikallinen asukas Yrjö Simonpoika Sihvola kohtasi venäläisten toimesta väkivaltaisen kuoleman Ruotsulassa. Samaiseen aikaan vuonna 1743 oli suomalaisilla kapinayritys venäläisiä vastaan. Kapina epäonnistui. Keltissä oli onnistuttu pysäyttämään kuriirien liikenne. Raja siirtyi Kymijokeen.

15.8.1747 Augustin Ehrenswärd vieraili Keltissä. Kymijoen länsipuoli Keltissä kuului ruotsalaisille ja itäpuoli Ruotsulassa venäläisille. Kaakkois-Suomen linnoitustyöt 1790-luvulla olivat merkittävää aikaa. Linnoitustyöt ulottuivat Kouvolan alueellekin. Venäjän hallitsija Katariina II määräsi 6.7.1791 Aleksander Suvorovin linnoitustöiden päälliköksi. Aleksander Suvorov otti tehtävän työn mieluusti vastaan. Hänen suunnitelmansa oli rakentaa etuvarustus Kymijoelle. Johtavien tieyhteyksien turvaamiseksi. Ylinen-Viipurintienkin parantaminen on saattanut kuulua Suvorovin toimialueeseen. Hän teki poliittisen tiedustelumatkan Kaakkois-Suomeen vuonna 1773.

Aleksander Suvorovilla oli puolustus ja hyökkäyssuunnitelma. Hän puhui suomea sujuvasti. Tuntemattomana hän kierteli molemmin puolin rajaa. Kysellen ihmisten mielipiteitä. Hänen tärkein linnoitustyönsä on Utissa - Utin vallit. Ylinen-Viipurintie oli vieressä. Tietä käytettiin linnoitustöiden rakennus, kuljetus ja varustelutyöhön. Venäjän hallitsija Katariina II vapautti Suvorovin 21.22.1792 Suomeen komennukselta. Aleksander Suvorov palasi vielä kerran vuonna 1795 maahamme. Tarkistamaan linnoitukset ja varustukset. Hän oli tyytyväinen näkemäänsä.

lähteet: Veikko Talven arkisto
Suomen kansallisarkisto
Ruotsin kuninkaallinen kansallisarkisto
Mika Kallioinen: Kirkon ja Kruunun välissä, suomalaiset ja keskiaika
Jukka Luoto, Etelä-Karjalan museo
Ulla-Riitta Kauppi, Museovirasto